

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY I WYCHOWANIA

z dnia 10 maja 1983 r.

w sprawie zasad pobytu nieletnich w zakładach wychowawczych oraz innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i oświatowo-wychowawczych.

Na podstawie art. 81 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 35, poz. 228) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Nieletnich, wobec których sąd rodzinny wydał prawomocne orzeczenie o umieszczeniu w zakładzie wychowawczym albo w innej placówce opiekuńczo-wychowawczej, umieszcza się w:

- 1) w państwowych młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, zwanych dalej „ośrodkami wychowawczymi”,
- 2) specjalnych zakładach wychowawczych lub specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, zwanych dalej „zakładami specjalnymi”,
- 3) państwowych domach dziecka, ośrodkach szkolno-wychowawczych, pogotowiach opiekuńczych i rodzinnych domach dziecka, zwanych dalej „domami dziecka”.

2. Nieletni, o których mowa w ust. 1, mogą być również umieszczeni w rodzinie zastępczej lub objęci innymi formami opieki.

3. Nieletnich, wobec których sąd rodzinny orzekł umieszczenie w placówce oświatowo-wychowawczej powołanej do przygotowania zawodowego, umieszcza się w szkołach przysposabiających do zawodu albo w zasadniczych szkołach zawodowych, zwanych dalej „szkołami”.

§ 2. 1. W celu umieszczenia nieletniego w odpowiednim ośrodku wychowawczym, sąd rodzinny przekazuje

terenowemu organowi administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu nieletniego:

- 1) prawomocne orzeczenie o umieszczeniu,
- 2) opinię o nieletnim rodzinnego ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego lub orzeczenie kwalifikacyjne poradni wychowawczo-zawodowej albo pogotowia opiekuńczego,
- 3) dokumenty szkolne nieletniego.

2. Terenowy organ administracji państwowej, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany w terminie 14 dni uzyskać skierowanie dla nieletniego z ośrodka wychowawczego (obserwacyjno-diagnostycznego) do odpowiedniego ośrodka wychowawczego i przekazać je sądowi rodzinnemu.

3. Po otrzymaniu skierowania sąd rodzinny wykonujący orzeczenie zarządza umieszczenie nieletniego we wskazanym ośrodku wychowawczym.

4. Ośrodek wychowawczy, do którego nieletni został skierowany, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwy sąd rodzinny o przyjęciu nieletniego lub o niedoprowadzeniu nieletniego w określonym terminie.

§ 3. 1. W celu umieszczenia nieletniego w odpowiednim zakładzie specjalnym sąd rodzinny przekazuje terenowemu organowi administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu nieletniego:

- 1) prawomocne orzeczenie o umieszczeniu,

2) orzeczenie kwalifikacyjne, wydane przez poradnię wychowawczo-zawodową,

3) wywiad środowiskowy.

2. Terenowy organ administracji państwowej, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany umieścić nieletniego w odpowiednim zakładzie specjalnym w terminie 14 dni oraz zawiadomić o umieszczeniu sąd rodzinny wykonujący orzeczenie.

3. W razie uniemożliwienia przez rodziców (opiekuna) realizacji orzeczenia, terenowy organ administracji państwowej, o którym mowa w ust. 1, zwraca się do właściwego sądu rodzinnego o udzielenie mu pomocy.

§ 4. 1. W celu umieszczenia nieletniego w odpowiednim domu dziecka lub rodzinie zastępczej sąd rodzinny przekazuje terenowemu organowi administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu nieletniego:

- 1) prawomocne orzeczenie o umieszczeniu,
- 2) opinię rodzinnego ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego,
- 3) wywiad środowiskowy,
- 4) dokumenty szkolne nieletniego.

2. Terenowy organ administracji państwowej, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany umieścić niezwłocznie nieletniego w odpowiednim domu dziecka lub w rodzinie zastępczej.

3. Przepis § 3 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 5. 1. W celu umieszczenia nieletniego w odpowiedniej placówce oświatowo-wychowawczej powołanej do przygotowania zawodowego sąd rodzinny przekazuje terenowemu organowi administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu nieletniego:

- 1) prawomocne orzeczenie o umieszczeniu,
- 2) orzeczenie kwalifikacyjne poradni wychowawczo-zawodowej,
- 3) wywiad środowiskowy,
- 4) dokumenty szkolne nieletniego.

2. Nieletni umieszczony w szkole może być również przyjęty do bursy lub internatu.

§ 6. 1. Nieletni umieszczeni w zakładach wychowawczych i innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub oświatowo-wychowawczych podlegają obowiązującym w tych placówkach przepisom regulaminowym.

2. Zakłady i placówki, o których mowa w ust. 1, zapewniają nieletnim:

- 1) naukę szkolną i przygotowanie zawodowe,
- 2) uczestniczenie w działalności społecznej, kulturalno-oświatowej, sportowej i rekreacyjnej,
- 3) opiekę lekarską i specjalistyczną,
- 4) zindywidualizowane formy oddziaływania wychowawczego,

5) wyżywienie, zakwaterowanie i odzież w zakresie przewidzianym odrębnymi przepisami.

3. Zakłady i placówki, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do:

- 1) uzyskiwania zgody właściwego sądu rodzinnego na czasowy pobyt nieletniego w domu rodzinnym w okresie ferii lub innych przerw w nauce,
- 2) niezwłocznego zawiadamiania sądu rodzinnego o przeniesieniu nieletniego do innego zakładu lub placówki,
- 3) niezwłocznego zawiadamiania sądu rodzinnego o czynach karalnych dokonanych przez nieletniego,
- 4) przekazywania sądowi rodzinnemu opinii o nieletnim raz w roku, a także na każde żądanie tego sądu.

§ 7. Zwolnienie nieletniego z zakładu lub placówki, o których mowa w § 1 ust. 1, następuje na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu rodzinnego albo z mocy prawa.

§ 8. 1. Terenowy organ administracji państwowej wykonujący orzeczenie sądu rodzinnego zawiadamia sąd o umieszczeniu nieletniego w zakładzie wychowawczym albo w innej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub oświatowo-wychowawczej.

2. Zakład lub placówka zawiadamia niezwłocznie właściwy sąd rodzinny o przyjęciu lub zwolnieniu nieletniego, o niezgłoszeniu się nieletniego lub jego niedoprowadzeniu, jak również o samowolnym opuszczeniu przez niego zakładu lub placówki.

3. W razie samowolnego opuszczenia przez nieletniego zakładu lub placówki, skreślenie nieletniego z ewidencji nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od dnia zawiadomienia właściwego sądu rodzinnego.

§ 9. 1. W razie wydania przez sąd rodzinny orzeczenia o tymczasowym zastosowaniu umieszczenia nieletniego w placówce oświatowo-wychowawczej, nieletni powinien być przyjęty niezwłocznie do pogotowia opiekuńczego. Czas pobytu nieletniego w pogotowiu w zasadzie nie powinien przekraczać 3 miesięcy. Jeżeli przemawiają za tym względy wychowawcze, pogotowie opiekuńcze może skierować nieletniego do ośrodka wychowawczego (obserwacyjno-diagnostycznego).

2. W razie pilnej potrzeby umieszczenia nieletniego w pogotowiu opiekuńczym, przyjęcie może nastąpić również na podstawie ustnego polecenia sędziego rodzinnego prowadzącego postępowanie w sprawie; dyrektor pogotowia sporządza notatkę służbową o otrzymanym poleceniu.

3. W wypadkach nagłych, wymagających natychmiastowego zapewnienia opieki nieletniemu w wieku od 3 do 13 lat, nieletni powinien być przyjęty niezwłocznie do pogotowia opiekuńczego na wniosek kierownika jednostki Milicji Obywatelskiej.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty i Wychowania: B. Faron